

myslu. To si obvykle vyžaduje větší či menší úpravy ve zpracovaných plánech, což se plně týká i RVD. Případné změny udělá ORVD v „Plánu bojového použití RVD“ a po jejím zakončení předá změny těm podřízeným, kterých se týkají.

Organizaci součinnosti může velitel armády řešit i formou výjezdu k vševojskovým svazkům, především prvního operačního sledu. V tomto případě činnost RVD rozebírá jen v zájmovém prostoru vševojskového svazku.

Je-li dostatek času, NRVD armády (NDD) organizuje součinnost uvnitř RVD. Jejím cílem je upřesnit a časově i prostorově sladit činnost RVD v operaci. Připravuje ji ORVD a řídí NRVD. Zpravidla se jí zúčastňují velitel ADS, velitel PTZ armády

a náčelníci dělostřelectva svazků na směru hlavního úderu. Organizace součinnosti uvnitř RVD je v podstatě zpětnou vazbou v řídicím procesu ORVD. Proto jejím základem je pochopení zásadních otázek operačního a bojového použití RVD. Správné pochopení všech klíčových otázek vytváří předpoklady plánovitého a operativního řízení RVD armády v operaci a podmínky pro iniciativní činnost velitelů v duchu jednotné koncepce použití RVD.

Nedovoluje-li situace (zpravidla nedostatek času) organizovat součinnost uvnitř RVD, jsou tyto otázky hlavní náplní kontrolní činnosti ORVD, a to buď formou výjezdu k podřízeným štábům, nebo při schvalování jejich základní bojové dokumentace na velitelském stanovišti armády.

Katedra operačního umění, taktiky letectva a letovodské služby

■ NÁČELNÍKA A STŘEDISKA BOJOVÉHO VELENÍ LA

Úspěšné splnění cílů operací pozemních vojsk není možné bez aktivní účasti letectva. O tom svědčí zkušenosti z Velké vlastenecké války i z bojů ve Vietnamu a na Středním východě.

Letecká armáda bude rozhodující část úkolů plnit podle plánu frontu. Jejich výsledky budou mít vliv i na úspěšné vedení útočné operace vševojskové armády. Rozhodující a bezprostřední vliv na úspěšný vývoj armádní útočné operace budou mít výsledky letecké podpory vyčleněného bojového úsilí letectva podle rozhodnutí velitele vševojskové armády.

Leteckou podporu v průběhu přípravy armádní útočné operace plánují na základě rozhodnutí velitele frontu a velitelů vševojskové a letecké armády štáby těchto armád.

Má-li letecká podpora mít co největší efekt, musí být v souladu s úkoly vševojskové armády i úkoly jednotlivých divízi. Letecká podpora je zaměřena na ničení (umlčování, zdržování) těch sil a prostředků nepřítele, které znemožňují splnění hlavních úkolů útočné operace vševojskové armády. Kromě toho je nutné, aby letecká podpora i úzce navazovala na úkoly, které letecká armáda plní v pásmu vševoj-

skové armády podle plánu frontu. K udržení součinnosti letectva se vševojskovou armádou, k velení frontovému a vojskovému letectvu, k řízení letů všech druhů letectva a k zajištění bezpečnosti letectva v prostorech účinnosti armádních prostředků PVO jsou určeny a v pásmu vševojskové armády i rozmístěny: středisko bojového velení letecké armády (SBV LA), navigační stanoviště (NS) a radionavigační bod (RNB).

Všechny otázky součinnosti mezi vševojskovou a leteckou armádou bude velitel i štáb vševojskové armády zpravidla řešit spolu s náčelníkem SBV LA.

Náčelník SBV LA vychází při řešení všech úkolů především z rozhodnutí velitele letecké armády. Práce náčelníka a příslušníků SBV LA při plánování a vedení útočné operace vševojskové armády se řídí platnou metodikou práce. Jednotlivé úkoly z hlediska času, rozsahu i obsahu jsou sladěny s metodikou práce velitele a štábu vševojskové armády.

Vzhledem k omezeným zkušenostem z nového systému bojového velení letecké armády uvádíme možný nástin metodiky práce SBV LA pro období plánování a vedení operace.

Na základě zkušenosti z činnosti součinnostních orgánů letecké armády v minulosti a úkolů SBV LA můžeme jeho činnost rozdělit do třech hlavních období:

- před zahájením přípravy útočné operace vševojskové armády,
- při přípravě útočné operace vševojskové armády,
- při vedení útočné operace vševojskové armády.

V prvním období je SBV LA zpravidla rozmístěno v prostoru, z něhož může rychle zaujmout prostor rozvinutí při (na) VS a v některých případech i v bezprostřední blízkosti štábu vševojskové armády.

Náčelník a příslušníci SBV LA v souladu s funkčním zařazením plní úkoly, které vyplývají z plánu bojové a politické přípravy. Hlavní důraz klademe na systematickou a vyváženou teoretickou i praktickou přípravu příslušníků SBV LA s cílem získat pevné návyky pro činnost podle předurčení. Zvláštní pozornost věnujeme studiu a upevňování znalostí o prostoru a podmínkách bojové činnosti, o letectvu a pozemních vojskách nepřítele, jejich možnostech a způsobech bojové činnosti, o možnostech a připravenosti svazků a útvarů LA, útvarů a jednotek vojskového letectva, o způsobech bojové činnosti dálkového letectva, jakož upevňování návyků ve využívání technického materiálního vybavení SBV LA. K usnadnění, zkvalitnění a zrychlení práce si příslušníci SBV LA připravují potřebnou dokumentaci počty a pomůcky.

Přitom trvale musí věnovat pozornost otázkám bojové pohotovosti.

V období přípravy útočné operace vševojskové armády bude SBV LA zpravidla rozmístěno společně se štábem vševojskové armády.

Náčelník SBV LA sladí časově i obsahově plán práce střediska s plánem práce (metodikou) velitele a štábu vševojskové armády. V podstatě se SBV LA charakterem své práce zařazuje mezi jednotlivá oddělení štábu vševojskové armády.

Náčelník SBV LA může být v některých případech přizván k účasti na tvorbě zámyslu velitele vševojskové armády. K tomu může přednést závěry, ve kterých informuje velitele o obsahu rozhodnutí velitele LA pro bojovou činnost letectva v pásmu vševojskové armády, o silách a prostředcích vyčleněných pro leteckou podporu, jejich bojových možnostech vzhledem k předpokládané povětrnostní situaci, předpokládané činnosti a bojových možnostech letectva nepřítele.

Příslušníci SBV LA se postupně, v souladu se svým funkčním zařazením, sezná-

muji s úkolem vševojskové armády s určenými příslušníky štábu vševojskové armády.

Náčelník SBV LA se v dalším zúčastňuje operační orientace velitele armády. S obsahem operační orientace seznámí v nutném rozsahu svého zástupce a hlavní funkcionáře skupiny plánování a součinnosti i stanoviště bojového velení a vydá pokyny pro přípravu svých podkladů pro rozhodnutí velitele vševojskové armády.

Při přípravě těchto podkladů náčelník SBV LA vychází ze zámyslu velitele letecké armády a zámyslu velitele vševojskové armády. Rozhodující je, aby náčelník SBV LA pochopil hlavní úkoly vševojskové armády v útočné operaci, způsob jakým je zamýšlí velitel vševojskové armády splnit, jakými silami a prostředky, místo a podíl letectva v rámci vyčleněného úsilí při plnění stanovených cílů operace.

Základním předpokladem úspěchu je v tomto období velmi těsná spolupráce s operačním a zpravodajským oddělením, oddělením RVD a PVO při sladění všech otázek organizace a zabezpečení společné bojové činnosti druhů vojsk vševojskové armády a letectva. Pro nepřetržitou a těsnou spolupráci s odděleními štábu SBV vyčleňuje důstojníky podle funkčního zařazení.

Hlavní pozornost zaměří na optimální rozdělení cílů mezi RVD a letectvo, sladění činnosti stíhacího letectva s vojskem PVO při ničení vzdušných cílů a zajištění vzájemné bezpečnosti vlastních vojsk i letectva.

Podklady náčelníka SBV LA pro rozhodnutí velitele vševojskové armády mohou mít různý obsah i délku, v závislosti na časových možnostech a pokynech na jejich přípravu. Při úplné formě mohou mít tento obsah:

- zámysl velitele letecké armády pro bojovou činnost letectva v pásmu armádní útočné operace;
- svazky a útvary letecké armády, které budou stanoveným úsilím plnit úkoly letecké podpory, jejich bojové možnosti;
- návrh na rozdělení vyčleněného úsilí letectva a prostředků ničení na celou operaci (do blízkého úkolu na jednotlivé dny operace);
- určení úkolů, prostorů a objektů (cílů) letectvu a požadovaný stupeň jejich ničení;
- podrobný návrh použití letectva na první den operace;
- určení míst rozvinutí NS a RNB;
- návrhy na součinnost letectva s pozemními vojsky, RVD a vojskem PVO vševojskové armády;

— požadavky na poskytnutí pomoci letectvu silami a prostředky vševojskové armády při vyhledávání a zachraňování osádek.

Po schválení návrhu náčelníka SBV LA velitelem armády zpracuje potřebné údaje do připravované grafické i písemné části rozhodnutí velitele vševojskové armády.

Náčelník SBV LA a jeho zástupce se zúčastní vyhlášení rozhodnutí velitele vševojskové armády. Po vyhlášení rozhodnutí se SBV LA podílí na plánování útočné operace. Do grafické i písemné části plánu útočné operace zpracuje úkoly vyčleněného úsilí letectva, místa rozmístění prvků systému bojového velení letecké armády v pásmu vševojskové armády, dolety, dosahy radiolokačních prostředků, určené prostory pro bojovou činnost stíhacího letectva, rozdělení sil a prostředků podle úkolů a dní útočné operace a další údaje. Kromě toho některé otázky použití letectva a součinnosti zpracovává i do plánu bojového použití druhů vojsk (RVD, PVO).

SBV LA vede pracovní mapu náčelníka [1:200 000] a při plánování útočné operace zpracovává:

— grafický plán bojové činnosti letectva ve prospěch vševojskové armády;

— plánovou tabulku letů pro prostor odpovědnosti SBV LA;

— plán součinnosti s vojsky vševojskové armády.

SBV LA po projednání všech součinnostních otázek zpracuje a předkládá na VS letecké armády požadavek na bojovou činnost v rámci bojového úsilí letectva, ve kterém uvádí:

— krátký obsah dohovořených součinnostních otázek;

— od velitele vševojskové armády určené objekty úderů pro leteckou podporu, požadovaný stupeň jejich ničení, navrhovaný počet sil, výzbroj a dobu ničení;

— letové úsilí plánované na první den operace (příští den) k letecké podpoře;

— opatření vševojskové armády k zabezpečení bojové činnosti letectva a zamezení ohrožení vlastních letounů od palby PVO armády.

— místa rozvinutí prvků SBV LA, navrhovaný systém velení v prostoru odpovědnosti.

SBV LA organizuje vzájemnou výměnu informací se sousedními SBV LA a doručuje všechny sladěné součinnostní otázky svazkům a útvarům letecké armády i pozemním vojskům.

V období vedení útočné operace vševojskové armády náčelník SBV LA na základě

znalosti vývoje plnění úkolů operace, v souladu s rozhodnutími velitele vševojskové armády a letecké armády, řídí a organizuje plnění úkolů letecké podpory, bojovou činnost stíhacího letectva a řídí lety všech druhů letectva v určeném prostoru odpovědnosti.

Ve svých návrzích na použití letectva veliteli vševojskové armády uvádí konkrétní objekty a čas úderů, složení skupin, jejich výzbroj i očekávaný výsledek bojové činnosti. Po schválení návrhu SBV LA realizuje výzvu. Výzva, která je mimo období uvedené v požadavku na bojovou činnost předloženého na VS letecké armády při plánování, může být realizována pouze se souhlasem VS letecké armády.

SBV LA v průběhu bojové činnosti plní tyto další úkoly:

— prostřednictvím NS řídí a navádí letouny, které plní úkoly letecké podpory, nebo plní úkoly v pásmu útočné operace armády podle plánu fronty;

— podle pokynů SBV LA a dohovoru s VS řídí bojovou činnost stíhačů, především v těch prostorech, v nichž je obtížné navádění z divizních nebo plukovních stanovišť bojového velení;

— informuje VS součinnostních leteckých svazků o vývoji situace v pásmu vševojskové armády;

— hlásí na VS vševojskové armády, letecké armády a leteckých svazků výsledek bojové činnosti letectva;

— hlásí na VS letecké armády a svazků zprávy o změnách průběhu fronty, stav radiální a elektronické situace, vývoj povětrnostních podmínek;

— kontroluje dodržování stanoveného režimu letů a plnění opatření k zajištění bezpečnosti vlastních vojsk a letounů, informuje VS leteckých svazků o změnách v režimech letů v prostorech vojsk PVO armády;

— prostřednictvím štábu vševojskové armády organizuje vyhledávání a zachraňování osádek.

Závěrem chceme zdůraznit, že letecká podpora vojsk vševojskové armády i jejich obrana stíhacím letectvem před úderem letectva nepřítele je nedílnou součástí každé útočné operace. Organizace centralizovaného řízení bojové činnosti letectva v pásmu vševojskové armády a řešení všech otázek součinnosti je velmi náročná činnost.

Nový systém bojového velení vytváří podstatně lepší podmínky k udržení těsné součinnosti s pozemními vojsky, k zabezpečení pevného a nepřetržitého velení le-